

Broj: 403-148/2019-6

Podgorica, 24.05.2019. godine

VLADA CRNE GORE

Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

PODGORICA

PREDMET: Predlog za preusmjeravanje sredstava sa Tekuće budžetske rezerve na potrošačku jedinicu Ministarstva zdravlja

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, na sjednici održanoj 27. decembra 2018. godine, Izvještaj broj: 33/18-7/; EPA 610 XXVI, usvojio je, između ostalih i zaključak 3. koji glasi „U obrazloženju Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu, u dijelu obrazloženja u okviru Rezerve (organizacioni kod 40502), u okviru programa Rezerve (programski kod 3161) u okviru izdatka 4710 – Tekuća budžetska rezerva, iznos od 110 hiljada eura je planiran za Maticu crnogorsku; iznos od 200 hiljada eura je planiran za Ministarstvo održivog razvoja i turizma za potrebe subvencija JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ i iznos od 60 hiljada eura Ministarstvu zdravlja za potrebe prevencije prenosa HIV-a, u slučaju potrebe korišćenja navedenih sredstava.“

Epidemija HIV/AIDS-a u Crnoj Gori počela je 1989. godine kada je prijavljen prvi slučaj AIDS-a. Pretpostavlja se da je ovo i zaista bio prvi slučaj, jer u izvještajima nadležnih službi iz ostalih republika bivše SFRJ nije bilo registrovanih slučajeva iz Crne Gore. Prema revidiranim podacima iz registra za HIV/AIDS koji vodi Institut za javno zdravlje Crne Gore, od početka epidemije 1989. godine, do kraja 2018. godine, registrovano je ukupno 277 osoba inficiranih HIV-om, od kojih je 136 u momentu otkrivanja infekcije bilo u stadijumu AIDS-a (49% svih registrovanih HIV pozitivnih osoba), a njih 141 je bilo ili u asimptomatskoj fazi ili u simptomatskoj non-AIDS fazi

HIV infekcije. U istom periodu 56 osoba je umrlo od AIDS-a. Ako se posmatra broj registrovanih osoba sa HIV infekcijom, u odnosu na godine kada je otkrivena infekcija, uočava se trend porasta poslednjih godina.

Značajno veći broj inficiranih su muškog pola (242 osobe), pa odnos svih muškaraca i žena sa HIV/AIDS-om od početka epidemije iznosi 6,9:1.

Najveći broj HIV infekcija dijagnostikuje se u uzrastu 20-39 godina (78%). Mlađih od 20 godina prilikom otkrivanja HIV infekcije je bilo 2%, a starijih od 49 godina 6%. Najveći broj infekcija (92%) otkriven je u dobi koja pripada radnom i reproduktivnom uzrastu od 15 do 49 godina. Trend prosječne starosne distribucije prilikom otkrivanja HIV infekcije pokazuje da postoji blagi porast, ali se i dalje održava između 30 i 35 godina starosti.

U 16 opština u Crnoj Gori registrovani su HIV/AIDS slučajevi. Najveći broj registrovan je u primorskoj regiji (40%) i Podgorici (42%). Vodeći način transmisije HIV-a u Crnoj Gori je transmisija seksualnim putem (88%). Ovaj put transmisije je najčešći i od početka epidemije zadržava trend porasta. Za razliku od seksualnog puta, infekcija HIV-om putem krvi, bilo da se radi o injektirajućim korisnicima droga ili osobama koje su primile inficiranu krv putem transfuzije u zdravstvenim ustanovama, ostaje i dalje prilično rijetka.

Na kraju 2018. godine u Crnoj Gori je na antiretrovirusnoj terapiji (ART) bila 161 osoba (svi iznad 15 godina starosti). Broj virusnih kopija manji od 1000 u ml krvi (suprimiran viral load) je dostignut kod 93% osoba koje su na ART-u. Terapijski protokol koji se koristi u Crnoj Gori u skladu je sa preporukama koje izdaje „European AIDS Clinical Society“ (EACS) i u našoj zemlji su dostupne pojedine fiksne kombinacije antiretrovirusnih lijekova. Takođe, u skladu sa preporukama, krajem 2015. godine započelo se sa tzv. „treat all“ praksom koja podrazumijeva da broj CD4 limfocita više ne predstavlja kriterijum za uvođenje terapije, već se liječenje preporučuje svim HIV inficiranim osobama.

Prema podacima iz Registra, na kraju 2018. godine u Crnoj Gori je sa HIV-om živjela 221 osoba (196 muškaraca i 25 žena), što čini da je prevalencija ove infekcije u Crnoj Gori 0,03% i predstavlja jednu od najnižih u regionu i Evropi.

U cilju održavanja jedne od najnižih stopa incidence u Evropi, Ministarstvo zdravlja preduzima niz aktivnosti, kao što je i podrška NVO organizacijama za realizaciju projekata za lica koja žive sa HIV-om.

Shodno navedenom, Ministarstvo zdravlja je dopisom broj 403-148/2019-3 od 25.04.2019.godine Ministarstvu finansija uputilo zahtjev za odobravanjem preusmjeravanja sredstava u iznosu od 60.000,00 eura, na budžet Ministarstva zdravlja (organizacioni kod 41301), na Program: Podrška NVO organizacijama za realizaciju projekata za lica koja žive sa HIV/AIDS-om (programski kod 3452) na izdatak 4314 - Transferi nevladinim organizacijama.

Dopisom broj 03-6639/1 od 07.05.2019.godine Ministarstva finansija je dostavilo mišljenje da navedeni zahtjev za preusmjeravanjem treba podržati uz obavezu da se isti proslijedi Vladi Crne Gore na razmatranje.